

Wie ben je?

Ik ben de Noordse woelmuis (*Alexandromis oeconomus arenicola*), een van de woelmuissoorten in Het Twiske. Maar wel een heel bijzondere soort, al zeg ik het zelf. Ik ben van oorsprong een toendrabewoner. Ze noemen mij ook wel een overblijfsel van de laatste IJstijd. Sinds die tijd leven wij in Nederland als aparte ondersoort, geïsoleerd van soortgenoten in andere landen.

Dat ik een echte woelmuis ben, zie je aan mijn stompe, brede kop. Daarmee kan ik goed door het plantendek en de bovenste grondlaag woelen. Mijn ogen en oren zijn vrij klein. Mijn oren steken bijna niet uit mijn lange vacht. Dat is handig bij het woelen. Mijn achterpoten zijn best wel fors en donker. Je herkent me vooral aan de witte nagels. In tegenstelling tot de staart van een ware muis zoals de huismuis, is mijn staart niet echt lang. Maar toch zo'n 40% van mijn kop-romplengte. Met mijn lengte van 9,5 tot 16 cm ben ik best een flinke jongen. Ik heb een (donker)bruine rugvacht en mijn buikvacht is grijzig.

Waar zit je in Het Twiske?

Ik huis graag in de moerassige delen, langs de oevers en in natte rietlanden. Mijn voorkeur gaat uit naar een gebied met grote variatie in de vegetatie.

Ik ben een zeer goede zwemmer dus kijk niet gek op wanneer je mij het riviertje De Twiske over ziet steken!

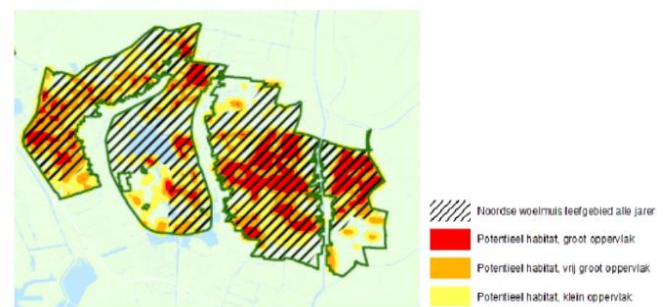

Gebieden als Oostzanerveld, IJperveld en Varkensland zijn ideaal voor mij door de mooie uitgestrekte veenmosrietlanden. Het Twiske ligt daar met haar moeras- en rietlanden als 'steppingstone' tussen.

Ik ben daarom ook een van de doelsoorten van het Natura-2000 gebied waar Het Twiske verantwoordelijk voor is.

Dat is te zien op onderstaand kaartje uit *Natura 2000 beheerplan*.

Figuur 3.11 Verspreiding noordse woelmuis (Atlas, 2016)

Wanneer ben jij in Het Twiske te zien?

In de zomer ben ik vooral 's nachts actief, in de winter vooral overdag. Omdat ik geen winterslaap hou, ben ik jaarrond te zien.

Ik verplaats me via ondergrondse gangenstelsels of door bovengrondse looptunneltjes door gras en ruigte. Daarom kom je me niet gauw tegen. Een geoefend kijker ontdekt aan kleine 'molshoopjes' dat ik ondergronds aanwezig ben. En ziet ook mijn gangen wel. Zo kom je dan misschien bij een nestje uit. Die vind je ondergronds en onder hooi- of rietstapels.

Soms werpt mijn vrouwtje in de winter al de eerste jongen. Zij kan in één jaar tijd 3-5 nesten werpen met 3-7 jongen.

De jongen die in het najaar worden geboren zijn pas na de winter geslachtsrijp.

Waar houd je bijzonder van?

Ik ben een planteneter en vooral dol op rietspruiten en biezen. Ik leg soms een voorraadjie aan in een holletje onder de grond. In de winter eet ik ook wel van schors, zaden en wortels en van de massaal aanwezige pitrus. De groene buitenkant ervan voorziet mij van goede voedingsstoffen. Wanneer je ergens veel stukjes witte merg ziet liggen, weet je dat ik daar gegeten heb.

Vaak vind je op zo'n vraatplek ook mijn keutels liggen. Door het groenvoer zijn die groenig.

Waar maak jij je druk om?

Dat ik als enig overgebleven zoogdier uit de laatste IJstijd mijn leefgebied kwijt raak. Want mijn verspreidingsgebied krimpt steeds meer in. Ook door weg- en woningbouw versnipperen de gebiedjes die voor mij geschikt zijn.

Verder ben ik bang dat de bodem steeds droger wordt. Wanneer het grondwaterpeil in Het Twiske niet hoog genoeg staat, is mijn leefgebied niet gegarandeerd.

Andere woelmuizen zoals aardmuis en veldmuis die wel tegen droogte kunnen, verdringen dan mijn familie en nemen ons voormalig leefgebied in.

Het hoge waterpeil in de winter mag in het voorjaar van mij langzaam zakken. Dat heeft als voordeel dat er gezonde, kruidenrijke rietlanden ontstaan.

Naast een hoog waterpeil hoop ik op een goed gefaseerd maai-beheer van het riet. Rietmaaien voorkomt dat braamstruiken en bomen oprukken. Om te zorgen dat ik voldoende dekking vind, moet het riet niet in 1 keer weggemaaid worden. Het is voor mij ook belangrijk dat er riet langs de oevers blijft staan.

Verder ben ik bang om gepakt te worden door een roerdomp, roofvogel of uil.

In de braakballen vinden onderzoekers vaak botjes van mijn familieleden. Bewijs dat ik hier leef. Onderzoekers die een van mijn latrineplekken vinden, doen ook wel DNA-onderzoek om mijn voorkomen te bewijzen en belastende recreatie in het gebied te weren.

Ook al leid ik een onopvallend bestaan, je weet nu dat er in Het Twiske een uniek zoogdier leeft!

Foto's: Nico Dekker.

www.ivntwiske.nl